

Zpráva ze zahraniční služební cesty			
Účel cesty:	Setkání IMPEL Waste & TFS NCP Best Practice Meeting 2024 Konference IMPEL Waste & TFS 2024		
Místo konání:	Skopje	Země konání:	Severní Makedonie
Den odjezdu:	30. 9. 2024	Den návratu:	3. 10. 2024
Účastníci cesty:	Martin Zemek, ČIŽP ŘDT, OOH		

I. Shrnutí zahraniční služební cesty do Skopje, v rámci setkání NCP (Národní kontaktní místo) organizovaného IMPEL dne 1. října 2024.

Program: Během dopolední části jsme absolvovali terénní exkurzi, která zahrnovala návštěvu dvou klíčových průmyslových zařízení:

1. **OHIS - Organic Chemical Industry Skopje:** Byla nám představena sanace lokality kontaminované lindanem, kterou realizuje společnost Polyeco Balkans.
2. **Institut „Rade Koncar“:** Zde jsme se seznámili s projekty dekontaminace PCB transformátorů a navštívili zařízení na dekontaminaci PCB.

Tato návštěva poskytla pohled na současné přístupy k řešení environmentálních problémů a na technologické postupy v oblasti odstraňování nebezpečných látek. Spolu s námi se exkurze účastnili i kolegové z jednotky POPs Severní Makedonie.

Další body jednání: Po exkurzi jsme se přesunuli na hlavní konferenční jednání, kde byla diskutována témata týkající se projektového řízení v rámci IMPEL a strategické plány pro nadcházející období.

II. Konference IMPEL Waste & TFS

Hlavním tématem konference byly nové výzvy a povinnosti spojené s odpady. Konference se účastnili i zástupci celní správy ČR a MŽP.

Program a klíčové body konference

První den – 1. října 2024

Konference byla zahájena úvodními projevy předsedy IMPEL Waste & TFS Steering Committee, a zástupců z Ministerstva životního prostředí Severní Makedonie. Program zahrnoval, mimo jiné, aktualizace z DG Environment Evropské komise a také přehled projektů IMPEL, zejm. v oblasti přepravy odpadů a cirkulární ekonomiky.

Aktualizace od Evropské komise a BRSC

Zástupce z DG Environment prezentoval aktuální legislativní vývoj na úrovni Evropské komise. Projev byl zaměřen především na nové nařízení o přepravě odpadů. Dále byla představena nová opatření v oblasti recyklace lodí, nakládání s elektroodpadem a s vozidly s ukončenou životností a možnosti lepšího prosazování pravidel. Zástupkyně DG Environment dále představila mezinárodní aktivity sekretariátu Basilejské, Rotterdamské a Stockholmské úmluvy, se zaměřením na problematiku elektroodpadů.

Přehled projektů IMPEL (blíže na www.impel.eu)

1. **NCP meeting** – Martin Zemek z ČIŽP prezentoval výstupy ze setkání v roce 2024, které bylo zaměřeno na seznámení a praktickou aplikaci nových předpisů a výměnu zkušeností s vymáháním nařízení o přepravě odpadů. Dále shrnul dosavadní setkání v rámci projektového období 2022-2024 a výhledy spolupráce do budoucna. Budoucí setkání by měla probíhat pravděpodobně jako back-to-back s projektem „Enforcement Actions“ (bod 5).
2. **Ship Recycling** (Recyklace lodí) – Informace k ukončenému projektu zaměřeného na nařízení o recyklaci lodí. Informace o vypracovaném dokumentu s pokyny (WSR/SRR) pro zúčastněné strany.
3. **Waste and Circular Economy** – Víceúrovňový projekt zaměřený na prosazování a povolovací procesy v oblasti cirkulární ekonomiky.
4. **Art. 17 WEEE** – Projekt zaměřený na spolupráci a boj s free ridingem výrobců elektrozařízení v rámci EU. Výměna zkušeností.
5. **Enforcement Actions** – Projekt zaměřený na výměnu nejlepší praxe a dat v oblasti nelegálních přeprav odpadů. Ve skupině NCP panuje obecná shoda na pokračování akcí v oblasti prosazování v rámci IMPEL a názor, že bude třeba zapracovat některé nové nápady týkající se prosazování, např. zaměření na modus operandi, přepravní řetězec, cílenější skupiny pro společné inspekce a navázání spolupráce v oblasti prosazování, repatriace odpadů v rámci EU (např. získání zástupců vyvážejících a dovážejících zemí na základě jejich zkušeností s nelegální přepravou a repatriací), atd. Navazuje na projekt SWEAP, od roku 2025 pod projektovým rozpočtem v rámci IMPEL.

Druhý den – 2. října 2024

Mezinárodní spolupráce a panelová diskuse

Druhý den konference zahrnoval přehled projektů IMPEL pro období 2025-2027, které se zaměřují na přepravu odpadů a cirkulární ekonomiku. Dále proběhla panelová diskuse i s českým zástupcem MŽP o nové legislativě v oblasti přepravy odpadů. Nedílnou součástí konference byly již tradičně i zkušenosti se zapojením třetích zemí.

Dopoledne přineslo příspěvky zástupců třetích zemí (např. Japonsko a Afrika) a také prezentace o externích projektech, jako SWEAP (SEPA) a UNODC. Dále následovaly příspěvky organizací jako OLAF, UNODC a WCO (koordinace činnosti celních orgánů). Zástupce OLAF představil aktivity zaměřené na odpad, zaměřil se zejm. na budoucí spolupráci a výměnu informací v rámci nové skupiny pro prosazování organizované mandatorně Evropskou komisí, jejíž první fyzické setkání proběhne v roce 2025. Program pokračoval aktualizacemi partnerských organizací, včetně ENPE, EUFJE a EnviCrimeNet.

Odpoledne se konaly pracovní skupiny zaměřené na aktuální legislativní změny v oblasti elektroodpadu platné od roku 2025 a nový elektronický systém o přepravách odpadů. Nakonec byly prezentovány také případové studie z Makedonie a zkušenosti švédské a nizozemské celní správy.

Třetí den – 3. října 2024

Program třetího dne byl zaměřen na pohledy průmyslu na nové legislativní požadavky, se kterými vystoupili zástupci společností GEMINOR a EUROFER a delegát místní společnosti Makstil. Zazněly také informace o připravovaných projektech IMPEL zaměřených na vodu a půdu pro období 2025 – 2027.

Shrnutí

Konference přinesla cenné informace o přístupech a strategiích při implementaci nových předpisů v oblasti odpadového hospodářství a posílila kontakty mezi evropskými a mezinárodními institucemi. Mnoho z diskutovaných témat bude mít přímý dopad na budoucí projekty IMPEL. Zkušenosti budou přeneseny rovněž do inspekční praxe v rámci ČIŽP.

Cestovní zpráva předložena dne: 30. 10. 2024

Zpracoval: Ing. Martin Zemek, Ph.D., vedoucí OOH

Schválil: RNDr. Oldřich Jarolím, ředitel OTOIP